

Inventaris 'Werkgelegenheid VGP' uit niet geïnventariseerde 'Aanvullingen' gemeentearchief Wormerland. Het archief beslaat 2 A4 mappen met een gezamenlijke omvang van ± 6 cm.

Deel I - 1977 t/m 1980

- Krantenartikel zaterdag 5 juli 1980 - Barst maar Van Gelder, je hebt ons ook laten barsten
- Boekje 'Van Gelder Papier' uitgave ± 1973
- Krantenartikel uit de Volkskrant van 14 juni 1980 - Amerikanen: streep door Van Gelder
- Verkeersstructuurplan Wormer - informatie omtrent werkadressen van Wormer-ingezetenen (waarschijnlijk notities voor vergadering van B&W) .d.d 13-6-1978, opsteller K.v.d. Veen Afd. Alg. Zaken

Aantal conclusies uit het verslag:

Er zijn 36 vestigingen met meer dan 10 arbeidsplaatsen en 321 vestigingen met minder dan 10 arbeidsplaatsen in Wormer. Bij de vestigingen met meer dan 10 arbeidsplaatsen gaat het om 1741 werknemers, waarvan er 477 buiten de Zaanstreek wonen, 52 hiervan komen uit Amsterdam. De overige 1264 werknemers zijn woonachtig binnen de Zaanstreek (Zaanstad, Wormer, Jisp)

Bij de vestigingen met minder dan 10 arbeidsplaatsen gaat het om 730 werknemers, waarvan er 714 binnen de Zaanstreek wonen, de overige 16 wonen bijten de Zaanstreek.

Wormer had in 1971 een beroepsbevolking van 3750 (gegevens uit structuurnota). Uit verslag van commissie F.E.Z. van gemeente Zaanstad met commissie Algemene Zaken van de gemeente Wormer, op 23 maart 1978 blijkt dat Wormer een beroepsbevolking heeft van 3600 personen, terwijl Wormer 2400 arbeidsplaatsen biedt waarvan er 1200 door Wormers worden vervuld en 800 door mensen uit Zaanstad. Dit betekent dat er 2400 Wormers elders werkzaam zijn.

- Kopie uit 'De Nederlandse Gemeente / 28 april 1978 / nummer 17 - Werkgelegenheid en decentralisatie
- Boekje 'Van Gelder Papier en Wormer 1784 t/m ----' Samenstelling en tekst: Gemeentebestuur van Wormer, maart 1980
- Besluit van B&W d.d. 8 feb 1977 - Burgemeester deelt mede dat de hr. Beets van het F.N.V. sectie Zaanstreek hem heeft benaderd over een onderhoud met het college en de ondernemingsraad van V.G.P. en vertegenwoordigers van de bonden. Onderwerp zal zijn bedrijfssituatie / werkgelegenheid 'van het te Wormer gevestigde bedrijf'
- Verslag bespreking tussen het gemeentebestuur van Wormer, Zaanstad en de plaatselijke vertegenwoordigers van de vakbeweging en de ondernemingsraad van V.G.P. op zaterdag 19 feb 1977. Uitnodiging door gemeentebestuur Wormer.
- Agenda voor bijeenkomst van vertegenwoordigers van gemeenten met een vestiging van Van Gelder Papier op donderdag 14 april 1977 in het Stadskantoor te Apeldoorn. Bijlage o.a.:
  - Door de gemeente Apeldoorn ondernomen activiteiten n.a.v. de moeilijkheden bij Van Gelder Papier
  - Brief van Gemeente Heerde aan de Ministers van Economische Zaken en Sociale Zaken, onderwerp: Werkgelegenheid bij Van Gelder Papier, d.d. 7 maart 1977 (Vestiging Wapenveld)
  - Voorbeelden onderlinge samenhang van de gesuggereerde problemen en de gesuggereerde oplossing tussen de verschillende vestigingen
  - Concern-gegevens
  - Persinformatie Gemeente Apeldoorn - 7 april 1977
- Uitnodiging door Gemeente Apeldoorn aan burgemeester P.M.G.P. Janssens voor bespreking op 14 april as over problemen rond Van Gelder Papier, d.d. 1 april 1977 - inclusief verzendlijst. Bijlage:
  - Brief van B&W Apeldoorn aan Minister van E.Z. drs. R.F.M. Lubbers en Minister van Soc. Zaken drs. J. Boersma, onderwerp Van Gelder Papier, d.d. 2 dec 1976
  - Brief van Min van Economische Zaken aan college van B&W van de gemeente Apeldoorn, onderwerp Van Gelder Papier, d.d.12 jan 1977
  - Brief van B&W Apeldoorn aan Minister van E.Z. drs. R.F.M. Lubbers en Minister van Soc. Zaken drs. J. Boersma, onderwerp Van Gelder Papier, d.d. 8 mrt 1977
- Overzicht contacten en/of activiteiten Gemeente Rotterdam inzake Van Gelder Papier (8 dec 1976 tot 12 april 1977)
- Brief van Prov. Bestuur van Zuid Holland aan Minister van E.Z. betreffende de werkgelegenheidssituatie in de verpakkingindustrie, d.d. 24 dec 1976
- Kopie van Beantwoording vragen van de heer H.J. Simons inzake sluiting van de vestiging van Van Gelder Papier te Rotterdam. Aan de Gemeenteraad . . . Ondertekent door Burgemeester A.A. van der Louw, d.d. 4 feb 1977

- Herstructureringsplan Rotterdam - Opgesteld door 'personeelsvertegenwoordiging van de vestiging Rotterdam' ? (Opm: geen verwijzing naar Ondernemingsraad) n.a.v. publicatie van 20 jan 1977 door Raad van Bestuur van Papierfabriek Van Gelder Zonen.
- Perscommuniqué d.d. 14 april 1977 namens de gemeentebesturen van Amsterdam, Apeldoorn, Franeker, Heerde, Leeuwarden, Renkum, Rotterdam, Velsen en Wormer m.b.t. bijeenkomst op 14 april 1977 van vertegenwoordigers van gemeente waar Van Gelder Papier vestigingen heeft.
- Besprekingsverslag van bijeenkomst van vertegenwoordigers van gemeenten met een vestiging van Van Gelder Papier op 14 april 1977.
- Brief van de Raadsfractie van de Partij van de Arbeid aan B&W van Wormer betreffende Van Gelder Papier, d.d. 29 maart 1977
- Brief van college van B&W van Gemeente Wormer aan Raadsfractie van de P.v.d.A. in Wormer, d.d. 21 april 1977
- Memo voor burgemeester van Alg. Zaken, onderwerp: gesprek met de raad van bestuur van Van Gelder Papier op 4 mei om 10:00 uur op hoofdkantoor van VGP te Asd.
- Brief van Wethouder voor Werkgelegenheid en Bedrijfsvestiging in Apeldoorn aan burgemeester P.M.G.P. Janssens in Wormer, onderwerp Van Gelder Papier gesprek negen gemeenten, d.d. 30 juni 1977. Bijlage:
  - Brief van Min. van E.Z. aan B&W van gemeente Apeldoorn, onderwerp: Van Gelder Papier, gesprek met 9 gemeenten., d.d. 22 juni 1977, ondertekent door Directeur-Generaal van Industrie J.A.M Molkenboer. Ministerie acht gesprek op dit moment minder zinvol.
- Verslag bespreking tussen enerzijds gemeentebesturen van Zaanstad en Wormer en anderzijds leden van de Raad van Bestuur van Van Gelder Papier, d.d. 21 december 1977. Voor Van Gelder aanwezig: drs. J.P. Hebly en mr. Olgers, leden Raad van Bestuur. Enkele opmerkingen van hr. Hebly:
  - Het herstructureringsrapport vormde geen aanleiding voor het nemen van drastische maatregelen
  - De asbestverwerking voor de vloerbedekking gaf geen reden tot ongerustheid
  - ⅓ deel van de produktie werd gevormd door de papiersector, deze markt was niet sterk
  - Gestreefd zou naar opvoeren produktie van 40 ton naar 45 à 47 ton, zodat er een betere kostenstructuur ontstond
  - De produktie (tonnage) was met de huidige machines makkelijk op te voeren, waardoor er geen diepte-investeringen noodzakelijk waren
  - Gestreefd zou worden naar het terugdringen van het verlies van 12 miljoen naar 4 miljoen. De volgende stap zou zijn om uit de rode cijfers te komen. Daarvoor waren enkele maatregelen nodig:
    - Het personeelsbestand moest met een dertigtal verminderd worden, plus nog eens een twintigtal op termijn, door verloop door vertrek niet op te vangen. De mankosten lagen globaal tussen de veertig en vijfenveertig duizend gulden
    - Decentralisatie van de verkoop. De verkoop verliep via het hoofdkantoor in Amsterdam maar zou worden overgebracht naar Wormer. Er zouden 4 à 6 mensen vanuit Amsterdam naar Wormer worden overgeplaatst
  - Het break-even-point voor Wormer werd in 1979 verwacht
  - Onlangs is aan de Centrale Ondernemingsraad medegedeeld dat Wormer er relatief goed uitzag, mits de maatregelen zouden worden doorgevoerd
  - In C.O.R. is gesteld dat gedwongen ontslagen vermeden zouden worden
  - Voor het komende jaar was er voor Wormer geen vrees
  - Aan de plaatselijke leiding, de heren Veth en Van Reenen werden de getallen, wat betreft de ikrimping, overgelaten
  - Er werd een tweetal exemplaren van de bedrijfskrant van Van Gelder 'Eendragt' overhandigd waarin de verwachte ontwikkelingen voor 1978 stonden
  - Er is overcapaciteit in de papiersector. De afzet zou geheel steunen op het verkopersbeleid. Indien de verkoop zou teruglopen dan was Wormer niet de sterkste pijler
  - Het was niet mogelijk de papiersector te sluiten en alleen asbest te gaan verwerken
  - Wormer blonk uit door een hoog uitvalpercentage. Dat had te maken met de discipline binnen het bedrijf
  - Als asbest weg zou vallen was de ramp niet te overzien. Asbest was de achillespees van de fabriek. Er werden al wel experimenten uitgevoerd met vervangende dragers. Het was de vraag of afnemers zouden willen overstappen. Slechts als er een milieuwetgeving zou komen, die Europees gericht zou zijn, zou Van Gelder daarbij gebaat zijn
  - Groot voordeel van de asbestverwerking bij VGP was dat de vezel nat werd verwerkt

- Opm. van Burgemeester Janssens: Op een hoorzitting stelde een arts van de Werkgroep Asbest dat men in Wormer niet bang hoefde te zijn voor asbestgevaaren; het probleem zat bij de gebruikers van het eindprodukt. Hr. Hebly antwoordde dat asbest 8 à 10 jaar verdwenen zou zijn
- VGP werkt in Apeldoorn aan alternatief proces uit met steenwol en glasvlies

Vervolgens ontstond een discussie tussen Burgemeester Janssens en dhr. Hebly over het aanvragen van een Hinderwetvergunning voor de asbestverwerking. Een eerder door VGP aangevoerd element in die discussie was dat de werkgelegenheid in stand zou blijven als de fabriek draaiende werd gehouden. Het gemeentebestuur had de taak om het maatschappelijk risico dat aan de verwerking van asbest was verbonden af te wegen tegen het handhaven van de werkgelegenheid. Doordat men zich moest richten op de totale fabriek kon niet worden gediscussieerd over het stoppen van de papierproductie en het handhaven van de asbestverwerking.

- Uit gesprekken met de Rijksoverheid (dhr. Molkenboer) was gebleken dat er per vestiging gekeken werd, en niet naar de VGP-fabriek als geheel.
- Op een vraag van Burgemeester Janssens antwoordde dhr. Hebly dat de deelmarkt voor Wormer wel degelijk interessant was; Wormer maakte behang- en enveloppe papier
- Er was intesief contact met Forbo in Krommenie over het zoeken naar een alternatieve drager, Forbo verwerkte het asbest in vloerbedekking. Een alternatieve drager was vooralsnog financieel nadeliger
- Er was overleg geweest met de Rijksoverheid over overheidssteun
- Crown Zellerbach, voor de helft eigenaar van VGP, had zich bereid verklaard te willen investeren in levensvatbare fabrieken, doch voelde zich niet verantwoordelijk voor de verliesgevende situatie van dat moment
- Wormer zou financiële middelen krijgen voor de normale bedrijfsvoering, er was geen geld beschikbaar voor investeringen en andere bijzondere uitgaven
- C.R. Dahl, president van Crown Zellerbach, had kort daarvoor de vestigingen van VGP bezocht en verklaarde dat de kostprijs te hoog was maar vond de machines uitstekend
- Uitnodiging voor bespreking van de situatie bij Van Gelder Papier door de 'Werkgroep van de gemeenten met een Van Gelder vestiging' op 21 feb 1978 aan Burgemeester P.M.G.P. Janssens van Wormer. De bespreking werd gehouden in het Jaarbeurs Congres- en Vergadercentrum in Utrecht. Bijgevoegd: lijst van deelnemers
- Beleidsdocument 'Economische aangelegenheden' voor commissie algemene zaken, vergadering 22 dec 1977, agendapunt 6
- Kort verslag van bespreking in Utrecht met Van Gelder Papier gemeenten en de vakbeweging op 21 feb 1978 door Burgemeester P.M.G.P. Janssens. De problemen liggen rond de as Leeuwarden-Rotterdam en rond Varsseveld. Voor Wormer was de situatie betrekkelijk gunstig. Problemen met Wormer worden verwacht in 1980/1981. Er zal gezorgd worden om overlappingsen in de produktie van de verschillende VGP-fabrieken weg te nemen; Wormer maakt gebleekt Kraft, Wapenveld ook. De bureaucratische organisatie moet doorbroken worden. Na 1980 zullen er wel meer moeilijkheden komen omdat dan t.g.v. de G.A.T.T. de tariefmuren wegvallen.
- Uitgebreid verslag gesprek met vakorganisaties en gemeenten met VGP vestiging op 21 feb 1978, opgesteld door Tj. J. Grozema, wnd. hoofd van de Afd Volkshuisvesting en Werkgelegenheid c.a. in Apeldoorn. d.d. 22 mei 1978. Enkele belangrijke opmerkingen uit dat verslag:
  - Van der Veen (N.V.V.) liet weten dat er voor Rotterdam een sluiting was aangekondigd. Ook voor Leeuwarden, waar eerst 82 arbeidsplaatsen zouden verdwijnen, werd nu sluiting van de hele vestiging overwogen
  - Tussen de vijf grote verpakkingsbedrijven bestaat geen overeenstemming over de noodzakelijke saneringen.
  - Het verpakkingsbedrijf in Apeldoorn had negatief gedraaid, er zou daar een geheim plan zijn dat voorzag in een positief resultaat
  - Naast Wapenveld was er bij de vakorganisaties de grootste zorg over de verpakkingsdivisie
  - De investeringen in de diepdrukmaschine voor Leeuwarden was van de baan
  - Het verlies in Wormer bedroeg in 1977 13 miljoen. Voor 1978 werd gerekend op een verlies van 5 miljoen
  - Gestreefd zou worden naar winstverantwoordelijke ondernemingen (meer verantwoordelijkheid voor de individuele vestigingen, in tegenstelling tot de eerdere centralisatiegedachte
  - Er waren overlappingsen b.v. in gebleekt Kraft in Wormer en Wapenveld, de verkoop vond plaats via Wormer, niet in Wapenveld

- In het najaar van 1977 zijn er reorganisatiegesprekken in Wormer gevoerd, daar zouden in 1978 geen gedwongen ontslagen plaatsvinden
- Dhr. Beunebroek (V.H.G.P.) merkte op dat de winst op asbest verkrapte
- In Apeldoorn stonden er veel mensen op de 'transferlijst', maar er zouden toch nog ± 130 gedwongen ontslagen vallen
- De situatie in Wapenveld was moeilijk. Van Gelder zou qua investeringsbeleid prioriteit toekennen aan de grote winstmakers, daar hoorde Wapenveld niet bij
- Van Gelder was realistische geworden m.b.t. eerdere verwachtingen dat gemakkelijk overheidssteun verkregen zou worden
- De verhouding aandelenbezit was 50/50 Crown Zellerbach / anderen. Van Gelder was bereid de overheid te laten participeren
- De vakorganisaties rekenden niet op overheidssteun; de kaspositie was in 1977 op peil gebleven, er was geen geld voor investeringen
- Er werd gestudeerd op holding, mede i.v.m. participatie van derden (de overheid) in Renkum
- Druk van de plaatselijke overheid op het Rijk en de publieke opinie om de werkgelegenheid te behouden, werd zeer op prijs gesteld
- De vakorganisaties hadden in 1977 de klacht dat er onvoldoende zicht was op de langere termijn. Er werd geen structuuronderzoek in de papierindustrie gepleegd, er werd te weinig aan de overcapaciteit gedaan. Er werd huivering uitgesproken over het ad hoc beleid.
- De produktiecapaciteit in witpapier was in het algemeen verminderd. Er was veel invoer uit het buitenland
- Structuuronderzoek zou in West-Europees verband moeten worden uitgevoerd
- De tariefmuren werden in snel tempo afgebouwd, dit zou een prijsverlaging betekenen van 8% voor papier uit het buitenland
- Verslag van bespreking tussen plaatselijke directie van Van Gelder Papier en het gemeentebestuur van Wormer, d.d. 5 april 1978. Aanwezig namens VGP: ir. M. Veth, directeur en G. van Reenen, adj. directeur. Enkele belangrijke opmerkingen uit het rapport:
  - Dhr. Veth sprak over een aanpassing in de strategie voor de vestiging Wormer zoals die was uitgezet van juli 1977 tot oktober 1978. De filosofie achter dat plan was met zo min mogelijk financiën en maximaal resultaat halen. Er zou een marktstudie worden verricht, er zou wat gesleuteld worden aan de fabriek en er zou een herziening komen naar het interne procesverloop binnen de fabriek. De Raad van Bestuur vond dat plan onvoldoende, er moest een beter plan komen.
  - Een nieuw plan ging uit van een nulpunt (geen winst - geen verlies). De RvB besloot dit plan een kans te geven. Onderdeel was dat de fabriek in Wormer een eigen verkoopafdeling zou krijgen. Per 15 april zou een kleine verkooptroep naar Wormer komen
  - In de vestiging Wormer werkten op dat moment 590 personen, door het niet vervangen van het natuurlijk verloop zouden nog 25 à 30 arbeidsplaatsen vervallen. Ook de technische dienst van ongeveer 140 man zou nog wat worden ingekrompen.
  - Wormer produceerde 45.000 ton papier en 30.000 ton asbest per jaar.
  - Dhr. Veth zou zich in de zomer terugtrekken uit Wormer en zich geheel wijden aan de fabriek in Velsen. Dhr. Van Reenen zou hem opvolgen
  - Burgemeester Janssens vroeg of er voor de twee grootste moeilijkheden uit 1976 (grondstoffenwerving en de tegenvallende markt) inmiddels verbeteringen waren opgetreden. Dhr. Veth antwoordde dat met de komst van de oud papier installatie de grondstoffenverwerving belangrijk verbeterd was. Het marktprobleem was er nog steeds
  - De concurrentie van Van Gelder bestond uit niet al te grote fabrieken en beschikte niet over machineparken die beter waren van die van VGP
  - Dhr. Van Reenen zei dat in de fabriek in Wormer eind 1975 nog ongeveer 660 mensen werkte, inmiddels was dat gereduceerd tot 590 terwijl dat verder zou worden teruggebracht tot 565 man. De fabriek had gewoon teveel personeel
  - Het streven was meer klantgericht te gaan werken. Belangrijkste taak voor de Wormer vestiging was te overleven en te beheersen van wat er was
- Brief van het college van B&W aan de Raadsfractie van de Partij van de Arbeid. Onderwerp: Vragen over de werkgelegenheid bij Van Gelder Papier. d.d. 18 mei 1979
- 16 pagina's uitgeknipte krantenartikelen 1977
- Uittreksel artikelen uit blad k.v.k van 20 juli 1977, nr. 30 met o.a. beschrijving van Nieuwe verwerkingsinstallatie voor oud papier bij Van Gelder in Wormer

- Resultaten 1^e halfjaar 1977 (Geconsolideerd resultatenoverzicht in miljoenen guldens)
- Kopie uit 'de Eendragt' Bedrijfskrant Van Gelder Papier, 27^e Jaargang N° 8 December 1977 - Op weg naar een meer decentrale organisatie - Verwachting voor 1978:Huidige productiecapaciteit blijft in bedrijf
- 17 pagina's uitgeknipte krantenartikelen 1977 -1978
- Resultaten 1^e halfjaar 1978 (Geconsolideerd resultatenoverzicht in miljoenen guldens)
- 5 pagina's uitgeknipte krantenartikelen 1979
- Mededeling aan de leden van de gemeenteraad van Wormer, onderwerp: werkgelegenheid Van Gelder Papier, d.d. 29 februari 1980. Gefaseerde sluiting van het bedrijf met gedwongen ontslagen voor ruim 250 man
- Persbericht van Van Gelder Papier - Van Gelder Papier Fabriek in Wormer in fasen dicht. d.d. 29 feb 1980